

Õnnitleme uusi vallakodanikke ja nende vanemaid!

REA

MIA-NORA

NETELY

KENELI

Juubelihõnguline Uhtjärve jooks – 30

Kui soovite teada, milline on järgmise suve kõige kuumem päev, siis usna kindla vastuse leiab uue aasta Võrumaa jooksu- ja kõnnisari kalendrist – Uhtjärve jooksu kuupäevaks võib soovima ilma tegevusi planeerida küll! Pori oli siiski – tosse jäi mutta küll!

Legendide rikkale Uhtjärvele tehti taas-kord ring peale – sedapuhku joosti 20. juuli õhtupoolikul juba 30. korda ümber Uhtjärve. Antsla Vald ja Uhtjärve Ürgoru Nõiariik OÜ võõrustasid 401 jooksu- ja kõnnisõpra, seda on saja inimese võrra vähem kui eelmisel korral kuna sel korral toimus Mamma Mia laulu- ja tantsulaager teisel ajal.

Väikest viisi legendiks võib lugeda ka Raido Ränkelit (31:46.4), kes võitis 8,9 kilomeetrise ümber Uhtjärve jooksu juba viiendat korda, kusjuures viimased kolm aastat järjest. Naistest oli parim Läti laskesuusakoondislane Sandra Bulina (34:58.4). Lühema distantsi võitsid Kasper Kala ja Miina-Liisa Juhkam. Minidistantsi kiireimad olid Ron Lukas Ränkel ja Helena Sild.

Contra alias Margus Konnula, keda võib pidada jooksu maskotiks sel korral kahjuks osaleda ei saanud, aga lubas järgmisel aastal

kohal olla. Statistilise tabeli tegemisest Contra siiski pausi ei pidanud. Kõigil 30 jooksul on osalenud jooksu algataja ja viimaste aastate rajameister Margus Klaar. Juubelihõngulisemad olid seekord Avo Kirsbaum ja Kai-re Uiboleht 15. korraga, Kalle Uiboleht 10. kord. 155 lõpetajast olid 40 vähemalt pikal rajal esmakordselt.

Täna kõiki, kes jooksu õnnestumisele kaasa aitasid – Võrumaa Spordiliidu töotajaid, Uhtjärve Ürgoru Nõiariik OÜ pererahvast, rajameister Margus Klaari, Telbus OÜ bussijuhte, Vahur Liibertit- Holla talust raja niitmise eest, Pille Lemats – meditsiin, Kait-seliidu Võrumaa maleva Antsla Üksikkompanii kaitseliitlaseid, Antsla Kultuurikeskuse ja Antsla valla töotajaid, vabatahtlikud registreerimisel jms – Helen Laidma, Erko Sibul, Tauno Klaar ja Eleri Laidma, vabatahtlikud vee jagamisel Kaija Klaar & Kerli Liivar, soojenduse tegijad Jaanus Kala ja Kaia Pruulit, minidistantsi vedurit Anne Niilust ning loomulikult kõiki heasoovlikke maaomanikke. Päris suur seltskond hea asja õnnestumisel! Aitüma!

AVO KIRSBAUM

Fotod: Võrumaa Spordiliit

PILTUUDIS

Juba 11. korda toimus Kaikamäe seltsimajas Võru ja Valgamaa piiril Karula kihelkonna pärimusmuusika laager. Laagrisse oli kokku kogunenud 28 kohalikku last ja noort, kes oma ala parimate õpetajatega õpivad ära hulga pillilugusid, tantsu ja laule. Pillilaagrist on praeguseks välja kasvanud hulga pärimusmuusikahuvilisi noori, kes ka külapidudel pillilugudega üles astuvad. Seekord oli üheks pillilaagri õpetajaks Uku Freiberg, kes on varasemalt ka palju aastaid ise laagris õppijana osalenud. Laagrit on läbi aastate vedanud Meelika Hainsoo. Laagri toimumise tegid võimalikuks Antsla ja Valga vald, Eesti Kultuurkapital ja Rahvakultuurikeskus.

Selle suve imetabased hetked looduse, inimese ja loovuse kokkusaamisest

Hetk 1. Vast nii pool aastat tagasi sain kõne puukujur Andres Ratassepalt, et Tamme-Lauri külastest murdunud suur oks on jõudnud Tartusse Kõrgema Kunstikooli Pallas õuele. Et tuleb ideekonkurss, mida sellest osaliselt pehkinud oksast teha annaks ning selleks uuritakse nii kogukonna kui ka näiteks Maavalla koja arvamust. RMK loodusvaht Mati Urbanik oli selleks ajaks näinud juba omajagu vaeva, et leida käsitöömeistrit, kes sooviks meie sümboltamme oksast midagi väärtuslikku teha. Konkursile laekus viis pingikavandit ja mai keskel oligi zürri Tartus koos. Just siis, kui konkursitööd hinnatud said ja zürriiliikmed Pallase tagahoovi materjali oma silmaga kaema läksid, hakkas üle linna kostuma ohusireenide testimise heli. Kuidagi hoitud tunne oli sel ajal jämedate Tamme-Lauri pakku-de vahel olla.

Hetk 2. Juuli algul kirjutas Ala-Punde talu perenaine Eve Ventsel: „Annan Sulle ka teada, et istutasime küla inimestega täna talgu korras puistee äärtesse 100 uut pärna. Panime teede-valitsuse meeste jaoks märkamiseks tokid ka juurde. Kokku oli 19 inimest.“ No küll oli rõõm kuulda. Olen ju ise ka aidanud ära hoida Vaa-bina vägeva, aga natuke hõredavõitu pärnaallee liigset raiumist ning nüüd on allee õnneks valla poolt kaitse alla võetud. Mõtelda vaid, kui oleks teisel pool teed kasvanud tammed ka kasvama jäetud...

Hetk 3. Üks ammine tore tegu sobis kuidagi nii hästi siia ritta. Igaüks, kes Urvastemõisa poolt Ess-soosse marjule läheb, näeb lustakaid silte, mis kutsuvad üles metsas korda hoidma. Idee autor on Mai Uus, kunstnik Jana Valge ning sildid paigaldas Andres Sipilainen. Hiljuti loodusgiidi diplomi saanud Mai on muide oma lastega aastaid ilma suurema kärata käinud Uht-järve randa õngekonksudest puhastamas. Ka sel aastal on Mai ja Andrese poeg Siim kahjuks Uhtjärve ujumisalalt leidnud põhjakattesse kin-ni jäänud kolmeharulise landi.

Hetk 4. Teisel katsel saime Urvaste Külade Seltsiga toetuse Ess-soo laukajärve ujumissilla paigaldamiseks. Ujumaskäik on rabaretkede tähtis osa, aga laukajärvest väljasaamine oli varem omaette katsumus – kuigi kõik sikutasid end lõpuks kaldale, siis enamasti ikka turbasambla ja muu mudruga kaetult. Ka sillaehtus-firmale oli see huvitav väljakuse – selgus, et rabapinnasesse, kus mändide ja kanarbikkude all on ainult vesi, ei ole nad varem tugi-aiasid kinnitama pidanud. Sil-

lajuppe tuli paarsada meetrit rabamaastikul käe otsas kohale tassida ja just siis läks otse üle soo ka võimas äikesvihm.

Ujumissild on vana kaevanduse juures esime-se laukajärve kaldal. Panime sinna ka post-kasti, et saaksite oma sooelamustest kirjutada. Tagasiside on seni olnud väga tore. Ess-soo endisel kaevandusalal jätkavad samal ajal uu-ringuid sooteadlased, kes hindavad taimestiku taastumist ja mõeldavad, kuidas heitgaasid vä-henevad, kui turbaväljad aastatega rohelise-maks muutuvad.

Hetk 5. Augusti keskpaigas helistas Andres Rattasepp, et just nüüd tulid nad Mati Urbani-kuga Tamme-Lauri juurde pinki paigaldama. Skulptuuritudeng Andi Poolaku idee järgi loo-dud teos kannab nime „Sirutus“ ja see on inspi-reeritud puude pürgimisest taeva laotuse poole. Pingi tegi valmis OÜ Puuvägi ja ta on paiguta-tud noore tamme alla, kust avaneb kaunis vaade meie vanale tammele ja oi kui hea on seal istu-da! Olgugi, et keegi juba avastas, et pink mee-nutab veidi kurikuulsat teetigu. Kui hästi läheb, siis toimub septembris ka pingi avamispidu.

Lõpumõte: Kui Ess-soo sillauudist Face-bookis kuulutasin, siis keegi kommenteeris: „See ongi heaoluühiskond.“ Ju siis on, kui leidub piisavalt neid, kellel jaksu igapäevatoimetuste kõrvalt midagi meie kõigi jaoks teha. Aitäh!

AIRI HALLIK
Urvaste Külade Selts

VALLAVOLIKOGUS OTSUSTATI

17. juunil 2025. aastal toimunud volikogu istungil:

- kinnitati Antsla valla 2024. aasta konsolideeritud majandusaasta aruanne, mille tulem oli 1,56 miljonit eurot. Põhitegevuse tulud olid 8,55 miljonit eurot ja kulud 7,53 miljonit eurot. Tulemuse kujunemisele aitas kaasa Nursipalu toetus, mis kajastus osaliselt 2024. aasta aruandes;
- revisjonikomisjoni esimees Raivo Vallner tutvustas revisjonikomisjoni 2024. aasta tegevusaruannet;
- muudeti Antsla valla sotsiaalhoolekandeline abi andmise korda, et võimaldada riigi toetusfondi vahenditest rahastatavat vaimse tervise teenuse osutamist kohaliku omavalitsuse tasandil;
- kehtestati Lusti Lasteaia põhimäärus;
- muudeti Antsla Vallavolikogu 10.04.2018. aasta määrust nr 13 „Antsla Vallavalitsusele ülesannete delegerimine“;
- Asutati sihtasutus „Antsla Gümnaasiumi Fond“, hariduse, andekate noorte ja õpetajate toetamiseks ning kinnitati põhikiri;
- anti luba Tumetamm OÜ-le Pedaja kinnisasja (katastriüksus 84301:004:0090) omandamiseks, põllumajanduslikul eesmärgil;
- kehtestati 2026. aasta maamaksumäärad ja soodustused;
- otsustati omandada Antsla vallale Jaani tn 5 kinnistu 57 310 euro eest, mis on vajalik Euroopa Regionaalarengu Fondi toetusega kavandatud kesklinna arendusprojekti elluviimiseks. Projekti eelarve on 874 198 eurot, millest toetus moodustab 611 898 eurot.
- otsustati taotleda Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumilt Antsla vallale võõrandamiseks järgmised katastriüksused:
 - o Antsla vald, Urvaste küla, Pokusalu kinnistu (katastriüksus 84301:001:0307);
 - o Antsla vald, Urvaste küla, Pokumetsa kinnistu (katastriüksus 84301:001:0304).
 - o Kinnistud on vajalikud Antsla valla poolt loodava uue sihtasutuse „Pokumaa“ arendustegevuseks;
- määrati Antsla Vallavolikogu järgmise koosseisu liikmete arvaks 17;
- moodustati 5-liikmeline Antsla Valla Valimiskomisjon;
- vallavanem andis ülevaate käimasolevatest hange- test, sh Nässmöisa järve rannaala ligipääsetavuse tagamine ja supelranna korrastamine, ning eelseisvatest sündmustest.

5. augustil 2025. aastal toimunud volikogu istungil:

- kehtestati lasterikkale perele munitsipaallastehoius ja -lasteaia käiva lapse toidukulu toetuse maksmise kord;
- kehtestati Antsla valla 2025. aasta II lisaeelarve, millega korrigeeriti tuluseid ja kulusid vastavalt muutunud vajadustele;
- muudeti valla ametiasutuse struktuuri – loodi uus haridus- ja noorsootöö spetsialisti ametikoht kahe täitmata koha arvelt, vähendati logopeedi koormust ning ajakohastati mitme töökoha nimetust;
- kinnitati Antsla valla majandusaasta aruannete auditeerijaks aastatel 2025–2028 OÜ INFORA;
- otsustati, et 2025. aasta valimisteks moodustatakse üks valimisringkond, mis hõlmab kogu Antsla valda, 17 mandaadiga;
- vallavanem andis informatsiooni, mille kohaselt:
 1. lõpusirgel on mitmed riigihanked, sh kesklinna pargiala ja keskväljaku ehitus (projekti maksumus üle 874 000 euro, sh toetus ligi 612 000 eurot);
 2. on käimas teede ja tänavate pindamistööd, uute arvutite soetamine koolidele ning Nässmöisa järve rannaala korrastamine;
 3. on võimalik taotleda toetust Nursipalu harjutusvälja mõjude leevendamiseks inimestel, kelle eluruumid asuvad harjutusvälja piirist kuni 2 kilomeetri kaugusel.

NB! Üksikasjalikumalt saab protokollidega tutvuda Antsla valla veebilehel: <https://antsla.ee/volikogu-istungite-protokollid>

HELLE SAVI

volikogu sekretär-registripidaja

Kaunid kodud meie vallas

Jaanikuul selgusid Antsla valla Kauni Kodu 2025 võitjad. Tunnustuse saavad hajaasustuses talude ja maakodude kategoorias Loore Jõela kodu Kuldre külas ning perekond Anne ja Rommet Niiluse kodu Kraavi külas. Asutuste ja ettevõtete kategoorias tunnustatakse perekond Age ja Kalle Hallerit Urvaste külas.

Oluline on veel märkida, et Loore Jõela kodu osutus valituks Eesti Kodukaunistamise Ühenduse maakondliku konkursi „Eesti kaunis kodu 2025“ kolme laureaadi seas ning pälvis seeläbi ka kodukaunistamise liikumise patroonilt, Eesti Vabariigi presidendilt, tunnustuse.

Antsla Vallavalitsuse Kauni Kodu komisjon tänab konkursil osalenuid ning kiidab ka teisi koduomanikke, kes oma usinuse ja vaevarohe tööga on kodukaunistamise ette võtnud. Teie olete need, kes muudavad meie koduküla ja -linna elukeskkonna paremaks!

Kaunis Kodu 2025 komisjoni liikmete nimel
ENE TOOMING
keskkonnaspetsialist

Fotod: Karille Bergmann

Urvaste Seltsimaja taga sai valmis kauaoodatud parkla

Tänavusele vihasele suvele sai seltsimaja rahvas vastu minna värskelt valminud kõvakattega parkimiskohtadega. Maikuu viimasel nädalal vuras kohale kollane kopp ja päevakesega oligi seltsimaja elu

päästev parkla valmis. Polnud enam hirmu, et külastajad ja majarahvas auto porisise ära uputaksid, mis oleks sel suvel vägagi tõenäoline olnud. Parkla kõrval on ka jalgrattahoidja kolmele jalgrattale.

Parkimiskohtade rajamist ja jalgrattahoidja soetamist toetas Kohaliku Omaalgatuse Programm ja Antsla Vallavalistus.

URVASTE KÜLADE SELTS

TÄNUSÕNAD

Soovin tänada Vesiroosi lillepoe omanikku Kairi Kuuske imeilusate lillede eest, mis heinakuul sponsorluse korras Linnaparki ringpeenrasse istutati!

ENE TOOMING
keskkonnaspetsialist

Perearst: rutiinne tervisekontroll aitab lastel kasvada tervemateks täiskasvanuteks

Beebieas on perearsti külastamine loomulik osa lapsevanemaks olemisest – just siis jälgitakse hoolega, kuidas laps kasvab ja areneb, ning tehakse vajalikud kaitseüstid. Kuid mida aeg edasi, seda enam kipub jääma tagaplaanile harjumus käia perearsti juures kontrollis. Seetõttu hakkas Tervisekassa saatma lapsevanematele teavitusi, et rutiinset tervisekontrolli meelde tuletada. Esialgu saavad SMS-teavituse ja elektroonilise kutse läbi riigiportaali eesti.ee 11–12-aastaste laste vanemad.

Tabasalu perearstikeskuse perearsti **Piret Rospu** sõnul on juba lasteaiaaegade laste puhul märgata, et paljud neist enam perearsti vaatevälja ei jõua. Õnneks on olukord parem 6–7-aastastega, kes valmistuvad kooliteeks – esimesse klassi minejatelt nõuavad koolid tervisekontrolli läbimist, et paremini arvestada lapse kooliküpsuse ja õppimisvõime iseärasustega.

Järgmine samm on kooliõpilaste tervisekontrollid. Enamiku neist viib läbi kooliõde – vastavalt 1., 3., 7. ja 10. klassis. Vahepeale jääb aga ka kaks tervisekontrolli, mille viib läbi perearst: 11–12-aastastele (5. klass) ja 15–16-aastastele (9. klass) õpilastele.

„Koolis on lasteni jõuda lihtne: kooliõde läheb klassi ja kutsub õpilased endaga kaasa. Neis vanuserühmades, kus tervisekontrolli teeb kooliõde, on osalemine heal tasemel,“ märgib kogenud perearst. „11–12-aastased ja 15–16-aastased lapsed ja noored on aga need, kes peaksid rutiinsesse kontrolli jõudma perearstikeskusesse. Kui lapsevanemad selle kohta eraldi teavitust ei saa – olgu see siis perearstikeskuse, kooliõde või riigi poolt –, siis on mõistetav, et nad ei pruugigi sellisest kontrollist teadlikud olla või on see muus saginas meelest läinud.”

Rutiinses tervisekontrollis võivad ilmsiks tulla mitmed murekohad, mida lapsevanemad ei pruugi argipäevas märgata ja millest laps või noor ise ei pruugi osata või soovida rääkida. Nii võivad terviseprobleemid märkamatuks süveneda.

Näiteks ilmnas Tervise Arengu Instituudi 2022. aastal 11-, 13- ja 15-aastaste kooliõpilaste seas läbi viidud tervisekäitumise uuringust, et iganädalaste tervisekaebustega on enda sõnul kimpus 78% vastanutest: iga teine tüdruk ja iga kolmas poiss. Sagedamini mainiti ärritatud olekut ja halba tuju (37%), närvilisust (36%), uinumisraskusi (32%) ning masendust ja kurbust (29%).

Tervisekontroll ei ole lihtsalt kaalumise ja mõõtmise

11–12-aastaste tervisekontrollis tüüpiliselt vaktsineerimisi ei tehta, sest kooliealiste laste vaktsineerimisega tegeleb üldjuhul kooliõde. Küll aga on rutiinses kontrollis käsitletavaid teemasid Piret Rospu sõnul seinast sein.

„Lapse tervisekontroll on hästi holistiline, kogu tervist hõlmav. Kui räägime 11–12-aastaste laste kontrollist, siis kehakaalu küsimused on nende puhul üks läbivamaid teemasid, kusjuures seda mõlemas suunas, sest esineb nii üle- kui alakaalu,“ rõhutab arst. „On neid, kes on sotsiaalsemeedia või sõprade mõjul hakanud end näljutama ja kel on tekkinud ebaterve kujutlus oma kehast, aga on ka neid, kellel on tekkinud ülekaal,“ toob arst välja.

Samas on see vanus, kus ei pea tohutult pingutama, et muutust kaasa tuua. „Kui päris iga päev maiustusi ei söö ja lisada

juurde mõned tunnid liikumist, siis vahel ongi see juba piisav, et positiivseid tulemusi näha. Kui aga jätame teismeeas nende probleemidega tegelemata, siis on kümme aastat hiljem hoopis keerukam hakata ainevahetust mõjutama,“ lisab Rospu.

Teine väga oluline teema, millele perearstid kontrollis tähelepanu pööravad, on nägemine. „5. klassis hakkavad tulema jutustamist ja rohkelt lugemist nõudvad õppeained nagu ajalugu. Mu patsientide seas on olnud lapsi, kel tuleb alles siis välja düsleksia, mis on diagnoosimata ja jäänud koolis mingil põhjusel märkamata,“ toob arst hoiatava näite. „Aga on ka selliseid juhtumeid, kus lapsel on õpitulemused halvenenud ja põhjuseks on see, et ta lihtsalt ei näe tahvli. Samal ajal kui teised loevad ja arvutavad, tema alles nuputab, mis tahvil kirjas on. Sellisel juhul ei saagi ju õppimine edeneda.”

Kiusamine, uni ja vaimne tervis

Tervisekontrolli ajal tõstatab arst ka vaimse tervise teemasid. „Küsin kõikidelt selles vanuses lastelt muu hulgas meeleolu ja une, samuti kiusamise kohta. Arstina ei saa ma ju kuidagi aru, keda neist lastest koolis kiusatakse – minu jaoks on nad kõik toredad tavalised lapsed, ometi on neid, kelle jaoks on kiusamine väga suur mure. Mõnikord pered ja koolid juba tegelevad sellega ja see on andnud tulemust, aga mõnikord on lapsevanemad ka ise üllatunud, et kuidas on juhtunud nii, et nad ei ole lapse suurt mure märganud.”

Veel üks oluline teema, millel 11–12-aastaste laste tervisekontrollis peatutakse, on ekraaniaeg. „Kui küsin lapselt, kui palju aega veedab ta ekraani taga, on vastus pea eranditult – liiga palju,“ toob

Rospu näite. Tema sõnul on üldine soovitus, et kui koolitööde tegemine kõrvale jätta, siis ekraanikasutus ei tohiks ületada kahte tundi päevas.

Mida rohkem on ekraaniaega, seda vähem jääb aega värskes õhus liikumiseks. Pidev sundasend toob kaasa rühiprobleemid ja vähene liikumine põhjustab kehakaalu tõusu. Perearsti sõnul võiks 11–12-aastastel lastel olla iga päev vähemalt 60 minutit aktiivset liikumist, mis tõstab pulssi ja paneb natuke hingeldama.

Pere ühist aega ei tohi alahinnata

Kui küsimused ekraani taga veedetud aja kohta on läbi arutatud, küsib dr Rospu oma vastuvõtul tavaliselt ka seda, mida perekonnas koos tehakse. Vahel järgneb sellele pikk mõttepaus ja öeldakse, et ühiseid tegevusi eriti ei olegi – lapsed tahavad pigem veeta aega sõprade, mitte vanematega.

„Julgustan peresid arutama, mis neid perekonnana seob ja millised võiksid olla need tegevused, mis kõiki pereliikmeid kasvõi natukenegi huvitavad või mida tahaks proovida,“ sõnab perearst. „Lapsed saavad oma enesekindluse ja mina-pildi suurel määral just perekonnast, isegi kui nad ei taha teismelisena tunnustada, et vanemate jutt neile korda läheb. Tegelikult lapsed kuulavad ja igatsevad sellist kontakti. Siin tuleb lapsevanemal otsustavalt öelda, et nüüd on nii, et läheme laupäeval kõik koos terviseradadele või teeme pühapäeval koos lõunasööki. Mis iganes see tegevus on, mis teid ühendab.”

Kui perekonnas on suhted head ja toetavad, julgeb noor avatumalt ka oma muredest rääkida, olgu see siis seotud sõprade, tervise või millegi muuga. Siiski ei tasu lapsevanematel end süüdi tunda, kui midagi märkamata jääb. „Osasid asju ei oskagi märgata, kui last iga päev nähakse, üks sellistest asjadest on kasvamine. Nii liiga kiirele kui liiga aeglasele kasvule on vaja tähelepanu pöörata, et vaadata, mis seal võib probleemiks olla. See ongi põhjus, miks on vaja tulla perearstikeskusesse mõõtma, kaaluma ja korras tervisest vestlema,“ julgustab arst.

AVE JÜRIÕÕ

Tervisekassa avalike suhete spetsialist

Eelkooliealiste laste tervisekontrollid	
Vanus	Tervisekontrolli tegija
1 nädal	ämmaemand, pereõde või perearst
2 nädal	Perearst või pereõde, ämmaemand
1 kuu (4 nädalat)	perearst
2 kuud (9 nädalat)	pereõde
3 kuud (13 nädalat)	perearst
4,5 kuud (19 nädalat)	pereõde
6 kuud (26 nädalat)	perearst
7 kuud	pereõde
9 kuud	perearst
12 kuud	perearst
18 kuud (1,5 aastat)	pereõde
2 aastat	perearst
3 aastat	perearst
4 aastat	pereõde
5 aastat	perearst
6–7 aastat (koolieelne kontroll)	perearst
Kooliealiste laste tervisekontrollid koolis	
Vanus	Tervisekontrolli tegija
7–8 aastat (I klass)	kooliõde
8–9 aastat (II klass)	kooliõde
13–14 aastat (VII klass)	kooliõde
16–17 aastat (X klass, kutseõppes I kursusel)	kooliõde
Kooliealiste laste tervisekontrollid perearstikeskuses	
Vanus	Tervisekontrolli tegija
11–12 aastat (V klass)	perearst
15–16 aastat (IX klass)	perearst

Elektroonika ja akud olmejäätmetes võivad kalliks maksma minna

AS Eesti Keskkonnateenused hoiatab üha sagedavate juhtumite eest, kus olmejäätmetesse visatud akud ja elektroonikaseadmed on põhjustanud tulekahjusid. Kahju võib ulatuda kümnetest eurodest kuni veerand miljoni euroni. Kahju eest vastutab jäätmevaldaja.

„Viimane juhtum leidis aset 25. juulil Räpina vallas Mehikooras, kus olime sunnitud põlema hakanud olmeprügi koorma keset teed maha kallama. Tõenäoliselt oli süttimise põhjuseks aiatehnika aku,“ ütles AS Eesti Keskkonnateenused juhatuse liige Bruno Tammaru.

Tammaru sõnul võib valesse kohta pandud aku tekitada märkimisväärset rahalist kahju:

- Tulekahju tõttu maha kallatud prügikoristus ja logistilised kulud – kuni 2000 eurot
- Kui süttib veok, on kahju kuni 250 000 eurot
- Kõige halvemal juhul võib ohtlikust olukorrast süttida ka hoone.

Jäätmeveokid on varustatud kaamerateaga, mille abil on võimalik tuvastada konteinerist pärit ohtlik ese ja selle omanik. See tähendab, et võimalik on kahju sissenõudmine valesti jäätmeid käsitletud isikult.

Elektroonikajäätmed sisaldavad ohtlikke aineid, näiteks raskmetalle.

Kõige ohtlikumad on liitiumakud, mida leidub e-sigarettides, mobiiltelefonides, tööriistades ja isegi mänguasjades. Jäätmeveokis pressitaks prügi kokku, mis võib akusid kahjustada ja põhjustada plahvatuse või süttimise.

“Tuletame meelde, et elektroonikaseadmete olmejäätmete sekka viskamine on keelatud,“ lisas Tammaru. Elektroonika äraandmine on seadusega reguleeritud, kuna elektroonilised seadmed sisaldavad rohkelt erinevaid materjale, millest osa võivad ohustada nii keskkonda kui ümbritsevate inimeste ja loomade tervist.

AS Eesti Keskkonnateenused kutsub inimesi üles käituma vastutustundlikult:

- Ära viska akusid, akuga seadmeid, e-sigaretti ega muid elektroonikajäätmeid olmejäätmete, pakendite või muude jäätmete hulka.
- Vii elektroonikajäätmed jäätmejaama, ohtlike jäätmete kogumispunkti või tagasta suurematesse elektroonikakauplustesse.

Lisainformatsioon:

BRUNO TAMMARU

Eesti Keskkonnateenused juhatuse liige
Bruno.tammaru@keskkonnateenused.ee

Fotod: Eesti Keskkonnateenused

Tervise ja heaolu tööriistakohver koolist ellu kaasa

Möödunud aasta veebruaris Võrumaa Arenduskeskuses haridusasutuste heaoluspetsialisti ametisse asunud Ene Veberson töötab iga päev selle nimel, et Võru maakonna lapsed ja noored saaksid ellu kaasa heaolu „tööriistakohvri“ ning oskaksid seda ka kasutada.

Kuigi tervisliku eluviisi kujundamine algab kodust, saab lasteaedades ja koolides sellele kaasa aidata. Tervisedenduse teemadel lasteaedade ja koolide toetamiseks alustasid Tervisekassa, Tervise Arengu Instituut ja maakondlikud arenduskeskused 2024. aasta alguses koostööprojekti. Igasse maakonda ning Tallinnasse ja Tartusse võeti tööle tervisedendajad, kes toetavad oma maakonna või linna haridusasutusi tervise ja heaolu teemadega tegelemisel. Seejuures ei lähe haridusasutuste tervisedendaja ühessegi oma maakonna kooli või lasteaeda tööle, vaid teeb nendega koostööd, pakkudes süsteemselt nõustamist ja tõenduspõhist infot ning luues üksteiselt õppimise ja kogemuse jagamise võimalusi.

Pikaajalise haridusvaldkonnas töötamise kogemusega Ene Veberson nentis, et kuna lapsed on suure osa päevast kas lasteaias või koolis, mõjutab neid seal toimuv. „Enamasti tegeletakse õppimisega, kuid lisaks sellele õpivad lapsed palju muud. Seepärast on oluline, kuidas nad omandavad eluks vajalikke sotsiaal-emotsionaalseid oskusi. Neid harjutatakse ja õpitaksegi kogu aeg, igas tegevuses, tunnis ja vahetunnis,“ kirjeldas Ene, kes aitab lasteaedadel, koolidel ja noortega tegelejatel leida võimalusi toetada meie järelkasvu terviseteadlikkuse, tervislike eluviiside ja heaolu kujundamisel. „Teen seda selleks, et Võru maakonna lapsed ja noored saaksid ellu kaasa heaoluööriistakohvri ja oskaksid seda kasutada,“ ütles Ene.

Tööpõld on lai

Kui Ene 2024. aasta veebruaris tööd alustas, oli Võru maakonnas 37 haridusasutust: 16 kooli, 14 lasteaeda ja 7 kool-lasteaeda. Pärast kolmes omavalitsuses toimunud haridusreformi jäi alates 2024/2025. õppeaastast alles 30 haridusasutust ehk 16 kooli, 12 lasteaeda ja 2 kool-lasteaeda. Kõigi nendega on Ene koostöö sisse seadnud ja tulemusedki on käegakatsutavad. Näiteks esimesena külastatud Kuldre Kooli julgustas ta liituma Liikuma Kutsuva Kooli programmiga. „Suhtlesime koolijuhiga palju, saatsin täiendavat infot ja käisime koos ka ideeseminaril. Meenub ka lasteaed, kus tundus kõik hästi toimivat ja nad ütlesid, et ei soovi liituda ühegi haridusprogrammiga. Kui aga saime pakkuda ühinemist programmiga Seikluste Laegas, avaldasid nad selleks soovi,“ rõõmustas Ene.

Lisaks otsesuhtlusele haridusasutustega on Ene eestvedamisel või kaasalöömisel toimunud üksjagu maakondlikke üritusi, nagu haridusasutuste infopäev, metoodikaseminar, HaridusFest, liikumisprojektid koolidele ja lasteaedadele. Ka ühisele platvormile terviseteadlikkuse ja koolitustega seotud info koondamine ja jagamine, sh võimalike toetustootluste kohta, on Ene ülesanne. Ühtlasi osaleb ta Võrumaa Arenduskeskuse heaolusuuna ja haridusvaldkonna tegemistes ning kohalike omavalitsuste haridusjuhtide võrgustiku töös.

Küll aga valmistab Enele peamurdmist tõsiasia, et tervisedenduse tegevusteks on raha väga napilt ja summad on sihtotstarbeliselt rangelt piiratud. „Seda enam on aga vaja tegevuste elluviimiseks head eel- ja koostööd, et piiratud vahendeid kasutatakse väga kaalutletult. Nutikus, järjepidevus, tihe koostöö ja hea tahe võimaldavad liikuda eesmärgi suunas,“ kinnitas Ene.

Huvitav ja tähendusrikas töö

Enam kui aastajagu koostööd Võru maakonna haridusasutustega on andnud Enele teadmise, et koolide-lasteaedade taristu on valdavalt tänapäevane ja heas korras ning koolipidajad on tervisedendusse palju panustanud. „Haridusasutusi külastades kogesin sooja vastuvõttu, on olnud väga sisukad ja avatud vestlused. Paljudes lasteaedades tegeletakse järjepidevalt ja süsteemselt tervisedendusega, panustatakse ka töötajate heaolusse. Koolid aga näevad valdavalt vaeva probleemide lahendamise, teadliku ennetustööga jõutakse vähem tegeleda,“ nentis Ene. Positiivne näide on tal tuua kahest suurest koolist, kes suudavad õuevahetunde pidada nii, et koolipere on tõesti õues.

Rõõmu teeb Enele ka asjaolu, et uuendusmeelses ja inspireerivas Võrumaa Arenduskeskuses on väga tegus heaolusuuna meeskond, kellega üha enam kokku kasvatakse ja koos tegutsetakse. „Lisaks on meil üleriigiline haridusasutuste tervisedendajate võrgustik, kellega tihedalt suhtleme ja üksteist toetame. Tervise Arengu Instituut ja Tervisekassa panustasid meie väljaõppesse ja töö rolli mõtestamisse. Minu töö on huvitav ja tähendusrikas,“ kinnitas Ene.

Võörnälkjad Eestis

Võörnälkjad Eestis

Viimastel aastatel on aiapidajaid kimbutama hakanud invasiivsed nälkjavõõrliigid, kes toituvad peamiselt aiasaadustest ja põllumajanduskultuuridest. **Hispaania teeteo** teadaolev esmaleid registreeriti 2008. aastal. Tänapäevaks on ta laialt levinud kogu Eestis. **Mustpeanälkjas** on ennast aedadesse arvukamalt sisse seadnud viimasel paaril aastal. Esmaste teade pärineb 2014. aastast.

Enamasti toome nad oma aedadesse potimulla või taime ümber oleva mullapalliga, kus võivad peituda nii täiskasvanud isendid kui ka munad. Piisab ainult kahest isendist või munakogumist, et liik saaks aias paljunema hakata. Nälkjate arvukusele aitavad kaasa ka niiske ja soe kevad-suvi ning pehmed talved.

Selleks, et nad Sinu aeda ei satuks, tasub tegutseda ennetavalt. Kui kutsumata külalised on juba aeda jõudnud, tuleb nende ohjamisega tegeleda järjepidevalt ja koostöös kogukonnaga.

Mida teha, kui võörnälkjad on juba aias?

- Tõrjetööga on oluline alustada juba **aprillis-mais**, kui esimesed täiskasvanud loomad välja ilmuvad. **Kõige tõhusam on täiskasvanud isendite ja munade kokku korjamine, keeva veega üle valamine ja seejärel umbes labida sügavusele mulda kaevamine.** Iga isend, kes maikuuks munedu jõuab, võib juulikuuks anda u 400 järglast.
- Kontrolli regulaarselt aias **varjulisi ja niiskeid kohti**, mida soe õhk ja päike lihtsasti ei kuivata. Korista lehehunnikud, kaeva kompostihunniku pealmine kiht sügavamale, võimalusel lõika lopsakate taimede ja põõsaste alused puhtaks. Terrassialused, kasvahoone servad, kõrge ja niitmata rohi, kaevuääred jms kohad on nälkjatele sobivad peitumis- ja munemispaidad.
- Nälkjate **kokku meelitamiseks** võid kasutada õllelõkse, arbuusikoori ja muid mahlaste köögiviljade jääke. Paiguta

Kuidas vältida võörnälkjaliikide sattumist oma aeda?

- Ära too istikuid oma aeda **piirkondadest**, kus leidub hispaania teetigu ja mustpeanälkjad.
- Kontrolli isikute mullapalle.** Kui võtad mullapalli potist välja, peaksid hispaania teeteo munad olema hästi nähtavad. Leitud munad hävita keevas vees.
- Istikute soetamisel hoia neid mõni nädal **karantiinis**. Seo mullapalli ümber läbipaistev kilekott ja kinnita see tihedalt ümber istiku varre. Aeg-ajalt kontrolli, kas kilekoti sees on munadest koorunud nälkjaid. Olenevalt taimest hoia istikut poolvarjulises kohas, kasta ja jälgi seda. Hävita kotti sattunud isendid keeva veega.

Hispaania teeteo munad. Foto M.Palginõmm

ANTSLA KESKKOOL / GÜMNAASIUM

12. september
kell 16.00

AKSEL KERSNA MÄLESTUSVÕISTLUSED
STAADIONIL

18. oktoober
kell 13.00
kell 14.00-15.00
kell 15.00
kell 17.00
kell 18.00

VILISTLASTE KOKKUTULEK
Jumalateenistus Urvaste kirikus
Lõunasupp kooli sööklas
Kontsert „Aja tee on konarlik“
Vastuvõtt kutsetega külalistele
Vilistlaste õhtune koosviibimine
Näitused, fotoesitlus, vaba mikrofoni, bändid, fotograaf, baeriala, müügillett, loterii

Osalustasu eelmüügist koos registreerimisega kuni 17. oktoober 25 eurot
Osalustasu sularahas kokkutuleku päeval 35 eurot
Toetajapilet nii eelmüügist kui kohapeal 50 eurot
Osalustasu saab kanda Antsla Vallavalitsuse arvelduskontole EE631010402011665006
Selgitusse lisada "AG 80", oma nimi (lõpetamisaegne nimi) ja lõpetamise aasta
Registreerimislehe link: <https://rb.gy/5kdeki>

Antsla Gümnaasiumil on kibekiired ajad. Ettevalmistused 80. juubelisünnipäeva tähistamiseks on täies hoos. Aksel Kersna mälestusvõistlused toimuvad juba 12. septembril, piirkonna koolidele algusega kell 9.00 ja täiskasvanutele ning gümnaasiumi õpilastele algusega kell 16.00 Antsla staadionil. Täiskasvanute hulka kuuluvad ka kõik vilistlased. Et õigeks ajaks võistlusvormi saada, tuleb aegsasti trennima hakata. U18, täiskasvanute ja seenioride (35+) vanuseklasside võistluslad on: 100. meetri jooks, kaugushüpe, kuulitõuge, odavise, kettaheide ja 800/1500 meetri jooks. Kohtumiseni staadionil!

Antsla Gümnaasiumi uus kooliaasta: juubelipidustused, vanad head traditsioonid ja uued algatused

Punetav pihlamari, rõõmus astripeenar ja jahe augustiöö annavad vihje, et uus kooliaasta on ukse ees. Meie kooli jaoks on see aga eriline – tähistame Antsla keskkooli/gümnaasiumi 80. juubelisünnipäeva!

Ettevalmistused pidustusteks algasid juba kevadel ning esimene suurem sündmus on kohe varsti. 12. septembril toimuvad Aksel Kersna mälestusvõistlused kergejõustikus. Loodan, et olete suvel saanud oma sportlikku vormi lihvida, sest ilusaid liikumise võimalusi on olnud küllaga. 18. oktoobril ootab meid ees vilistlaste kokkutulek. Oleme infot jaganud juba kevadest ja usume, et paljud on hakanud oma kalendreid sättima, et sellel olulisel päeval koos meiega olla.

Enne juubelipidustusi on meie koolil rõõm võrustada Erasmus+ projekti raames õpilasi ja õpetajaid Dun-le-Palestelist Prantsusmaalt. Samuti valmistume õpilasvahetuseks Saksamaa ja Poola koolidega. Meie õpetajad suunduvad sel aastal mitmetesse koolitustesse ja töövarjupäevadele erinevatesse riikidesse, et tuua uusi teadmisi ja kogemusi tagasi ja jagada neid oma õpilastele.

Selle õppeaasta üks märksõna on kindlasti tehisintellekt. Meie gümnaasiumiõpetajad asuvad koolitustele, et õppida, kuidas tehisintellekti võimalusi õppetöös rakendada ja õpilastele kasulikuks muuta.

Selle suve üheks oluliseks sammuks oli Antsla Gümnaasiumi Fondi asutamine. Soovime leida lisavõimalusi kooli erinevate tegevuste toetamiseks – olgu see siis täiskasvanute, õpetajate või õpilaste koolitused, andekate ja edasipüüdlike õpilaste premeerimine, kooli tehnilise baasi täiendamine või kultuuri- ja sporditegevuste edendamine.

Selle algatuse üks suuremaid toetajaid on meie vilistlane Egon Mast,

kelle eestvedamisel loome Reaalainete Stipendiumi gümnaasiumiõpilastele, kes säravad matemaatikas, füüsikas, keemias või informaatikas. Hea koostöö on alguse saanud ka Indrek Klampega, kes soovib toetada andekaid põhikooli noori.

Igal ühel meist on võimalus anda oma panus kooli fondi kaudu ja toetada seeläbi meie noorte arenguvõimalusi.

Kevadel tekitas palju kõneainet uus määrus, mis puudutab koolipäeva alustamise aega. Tegime põhjalikke analüüse ja küsitlesime lapsevanemaid. Selgus, et meie õpilastest liigub 41% kooli jalgsi või rattaga – nende jaoks ei tooks muudatus kaasa suuri probleeme.

Ülejäänud 59% jaguneb järgmiselt: 16% kasutab koolibussi, 18% maakonnaliine ja 25% tuleb kooli vanemate autoga. Kuigi koolibussi ajakava oleks võimalik nihutada, ei saa seda sama lihtsalt teha maakonnaliinidega, sest ettevõtte ootavad oma töötajaid tööle kella 8ks. Paljude pere puhul on sama mure, et vanemad peavad tööle minema varem, mistõttu jõuaksid lapsed ikkagi kooli varakult.

Me mõistame, et määruse idee – noorele piisava une tagamine – on igati õige ja hea. Samas tuleb meil vaadata oma kogukonna eripärasid ja leida lahendusi, mis tõesti töötavad. Seetõttu teeme ettepaneku jätkata koolipäeva algusega kell 8 00. Meie ülesanne on aidata peredel kujundada oma laste päevakava selliselt, et une tunde oleks piisavalt. See tähendab, et tuleb harjutada varasemat magaminekut, mitte ainult varast ärka-

mist.

Kui tulevikus tekib võimalus nihutada koolipäeva algust hilisemaks koos vajalike lahendustega transportile, siis oleme kindlasti valmis seda arutama.

Teine uus määrus puudutab põhikooli lõpetajaid ja õppimiskohustuse pikenemist kuni 18. eluaastani. Selle eesmärk on hoida noored haridussüsteemis, kuni nad on omandanud keskhariduse või kutsehariduse, ning ennetada olukordi, kus noor jääb pärast põhikooli ilma edasiste õpinguteta.

Valitsus on kinnitanud uued nõuded laste toitlustamisele haridusasutustes. Pikemalt räägime sellest lapsevanemate üldkoosolekul, kuid võime juba rõõmuga öelda, et meie kooli mahepõllul kasvab köögiviliaid ja saame jätkata mahetoorainest koolitoidu pakkumisega. Soovime aidata lastel kujundada tervislikke toitumisharjumusi ja hoolitseda nende heaolu eest.

Kindlasti jätkame juba armsaks saanud programmidega, nagu GLOBE, Liikuma Kutsuv Kool ja KiVa. Rakett Junior maakondlik voor toimub taas meie majas.

Sellel õppeaastal liitub meie õpetajate perega matemaatikaõpetaja Beti Laasi. Esimest koolipäeva alustab 21 esimese klassi õpilast ja 17 kümnenda klassi õpilast. Kokku ootame kooliõuele vähemalt 316 rõõmsat last ja noort.

Hea õpilane, õpetaja, lapsevanem!

Uue kooliaasta avaaktus toimub kooliõuel 1. septembril kell 10.00.

Rõõmsa kohtumiseni! Nautige veel iga päikesekiirt ja võtke suvest viimast energiat kaasa!

KATRIN MARTINFELD
Antsla Gümnaasiumi direktor

Antsla Gümnaasiumi Fond
Arveldusarve: EE661010220305908224

Palju õnne!

Juuli
95
ALEKSANDRA LEPIST
90
LINDA MÄNDLA
NADEŽDA BIRNBAUM
85
KOIDU LEPIK
EVE TAMERI
80
ANTS KAUR
75
ROBERT JERET
KALEV MENS
HELLE REIMETS
KAIE VÄRNIK
RIINA KOCH
ENE RAUDHEIN
70
ILMAR HELLAMAA
ELMAR TOOMEL
MERIKE PAAVER
ANDRES MÄNNISTE
UDO TELL

August
90
VIRVE PAAVEL
LEILI RANDLE
85
ILMI SAAR
HELVI AVANS
80
LEO PIIGLI
ASTA PRUNN
KARIN MORGENSON
AINO VÄRTON
75
HARRI KALA
70
PEETER TARIKAS
MALLE LIBER
SELMA VALD

Südamlik kaastunne lahkunu lähedastele!

OLEV JALLAI
09.11.1962 - 17.06.2025
MARIA PAI
14.01.1952 - 05.07.2025
ÜLLE PLOOM
03.06.1956 - 18.07.2025
ESKO KALEVI KRISTENSEN
01.09.1947 - 21.07.2025
HELDUR KÄNGSEPP
24.12.1958 - 24.07.2025
AINO KIRSIMÄE
01.09.1937 - 26.07.2025
LILIA SÄDEME
12.11.1974 - 27.07.2025
TÖNU KÄÄRMANN
28.03.1952 - 29.07.2025
ROMAN VAREND
06.06.1930 - 02.08.2025
LUULE PUUSEPP
23.10.1942 - 16.08.2025
ILSE HÄÄLME
09.09.1929 - 17.08.2025

Kõrgtasemel orkestrimuusika kõlab Kobelas

Vabariiklik Orkestrijuhtide Puhkpilliorkester (VOP) loodi 60 aastat tagasi, eeskujuks oli 1958. aastast tegutsenud Vabariiklik Koorijuhtide Segakoor ja VOPi asutamise innustajate hulgas oli seetõttu ka koorijuhte, auväärne Aksel Pajupuu nende hulgas. Enne VOPi loomist toimusid suviti pikad ja põhjalikud dirigentide suvekursused Haapsalus. Seal õpiti dirigeerimist, orkestreerimist, harmooniat ja mängiti pilli, õppejõududeks tolleaegsed võimsad dirigendid Jaan Kääramees, Leopold Vigla, Helmut Orusaar jt.

Nõukogude ajal oli VOPi tegevus sarnane tänapäevasega, ühe erandiga – ideoloogilistel põhjustel oli raha ja vaba aega rohkem, VOPi seminarid kestsid tihti terve nädala, tegevuskohaks, ikka jaanuaris, Tallinna Tuletõrjemaja, kaugevalt tulnud dirigendid majutati näiteks Olümpia hotellis. Sõidud-lennud vennasvabariikidesse ei maksnud VOPi liikmetele midagi, vähe sellest, saadi päevarahasidki. Täiendus-koolitus sisaldas lisaks muusikale ka poliitloenguid. Suviti oli seminar kusagil Eestis looduskaunis kohas või toimus reis. 1986. aastast alates oli VOP igal suvel Vana-Vigalas koos koorijuhtidega, hiljem liitusid muusikõpetajad ja Eesti Noorte Puhkpilliorkester.

VOP käis „vene“ ajal lihtsasti mööda Nõukogude Liitu, kaugeim koht oli Moldaavia NSV. 1991.a murdelistel augustipäevadel oldi Vana-Vigalas, harjutades Rootsi reisiks. Nii sõitiski VOP äsja vabaks saanud Eestist Rootsi, taskus NSV Liidu välispassid. Meil oli au mängida viimasel Balti riikide vabadusemiitingul Norrmalmi platsil Stockholmis. Edasised reised on viinud VOPi Hispaaniasse, Itaaliasse, Soome ja Norra, Hollandisse ja...

Tänapäevane VOP koosneb põhiliselt puhkpilliorkestrite dirigentidest, lisaks (puhkpilli) õpetajaid, aktiivseid orkestri-liikmeid, muusikaõppureid – tulevase orkestrijuhte. Orkester saab kokku neli korda aastas erinevates Eestimaa paikades. VOP on täiendusõppe ehk koolituse baasiks, kus erinevad orkestrijuhid saavad kätt proovida suure orkestri ees. Pinget ja värskust pakuvad külalisdirigendid kodu- ja välismaalt.

VOPis käib aktiivne noodi- ja infovahetus. Selle kuuekümnepäevase jooksul ei ole muutunud üks asi – hommikust õhtuni ja õhtust hommikuni valutab VOP südant Eesti puhkpillimuusika üle, kõikidel kokkusaamistel, igal hetkel kui pill suu peal ei ole, on kõneaineks meie orkestrimuusika olevik ja tulevik. Tule ja veendu ise pühapäeval, 14 septembril!

KAHRO KIVILO
VOP kauaaegne liige

Raamatusuve BINGO

Sel suvelgi said lapsed mängida Võrumaa Keskraamatukogu raamatusuve bingot. Täismäng koosnes üheksa raamatu lugemisest, võis osaleda ka ainult diagonaalide mängus, siis pidi lugema vähemalt viis raamatut. Bingo oli jaotatud üheksaks teemaks ja võis kasutada keskraamatukogu lugemissoovitusi. Arvesse läksid varem lugemata raamatud. Lõpuks tuli joonistada A4 paberile pilt ühest loetud raamatust ja kirjutada jutuke raamatust, mis tundus kõige huvitavam. Pilt ja jutuke pannakse Võrru näitusele.

Kuldre raamatukogu on osalenud raamatusuve bingos juba mitmeid aastaid tänu Kuldre kooli algklasside (Kaire, Aime, Katre), eesti keele ja kirjan-

duse (Tiiu) õpetajatele, kes aitasid infot levitada. Sel aastal täitsid täismängu ja veel rohkemgi Annaliise, Aleksander ja Adeliine Kirsbaum, täismängu täitis Oliver Veskus, diagonaalmängu täitsid Kristen Laaneviir, Riin Heleen Paring, Maia Raig, Nora Taits, Robin Fred Veske. Neid lapsi kutsuti ka Võrru tänuüri-

tusele ja seekord vaadatakse koos filmi. Aitäh lastevanematele, kes leidsid aega lapsega raamatukogus käia ja tekitasid huvi lugemiseks. Lugemisrohket uut kooliaastat!

SAIMA TELL

VANADUUDISED

Olevik 1. august 1895

Uuemad sõnumed.

Urvaste-Sangaste karskusselts „Koit“ pidas püh. 30. juulil Restu koolimajas oma 4 aastast asutusepäeva. Seltsi esimees, kohaline kooliõp. J. Teder juhtis esite koosolijate tähelepanemist seltsi elukäigu päälle. Siis pidasivad kõnet: J. Tilk Tartust karskusetöö tähtsusest rahva tervise seisukohast, hra Rose, Puka karskusseltsist „Abi“, kõneles iseenese

valitsemisest; proua Eisenschmidt Otepääst, üks „Koidu“ seltsi asutajatest, kõneles lastekasvatusest karskusemõttest, arvates, et seesugusel õigel viisil üleskasvatatud nooresooga võimalik on karskusemõtet võidule viia, nii kui Josua kõrbes üles kasvanud suguga Kananimaa ära võitis, mitte selle põlvega, kes Egiptuse orjuses oli olnud. Kõige

viimaks kõneles hra Rose veel karskusetööst isamaa armastuse seisukohalt. Kõnede vaheaegadel oli laul ja klaverimäng. Lõpuks lauleti esimehe ettepanekul Keisrilaulu ja lasti tegelasi ja seltsi elada. Lõpuks oli noorematel veel natuke tantsu. Kõik läks kauniste ja lõbusalt. Rahvast oli koolimaja pea täis ehk küll iseäraliselt laiemalt ei olnud kuulutatud.

Eesti Postimees 11. august 1865

Ommalt maalt.

Võrro makonnast. (Tullekahjo) Teispäev, 3. Augustil lõuna aeval on Urvaste kirrikomõisa karjalaudad, hobbuste tal,

tõllahone ja vilja-ait ärrapõllenud. Muide on keik lomad ja asjad väljasadud, kuid 3 vassikat on sissejäänud. Kui tuul

ep olleks pöörnud, olleks ka õppetaja ellomaea ärraläinud. Tulle hakkatus on teadmatta.

Hauka laada melus mängiti tänavakossu

Laupäeval, 9. augustil toimus järjekorras kaheksas Antsla tänavakorvpalliturniir. Sarnaselt eelmisele aastale tulid mängud kolida liigniiske ja libeda “puuri” spordiväljaku tõttu Antsla gümnaasiumi võimlasse. Arvestust peeti neljas erinevas klassis. Kokku osales miniturniiril 13 võistkonda.

Poisid kuni 13 aastat ja tüdrukud kuni 16 mängisid kaks võistkonda omavahel kaks korda läbi. Täpsemad olid LEBRUNN poisid Henri Haugas, Romet Carl Jaanimä-

gi, Oliver Aduson. Poisid kuni 16 aastat vanuseklassis võttis võidu KK Valgamaa võistkond Ranek Väin, Siim Lahesoo, Kristjan Paidre. Meeste vanuseklassis osales sellel korral kuus võistkonda. Meeskonnad jagati kahte gruppi, kus mõlema grupi kaks paremat said edasi. Poolfinaalidest murdsid ennast finaali kaks Antsa võistkonda, kus paremini tabas korve Antsla II meeskond ning võitis finaali tulemusega 14:9. Võitjate eest mängisid Karel Meitsar ning vennad Avo ja Arvi Kirsbaum. Kol-

manda koha mängus sai Plaadibossi meeskond napilt jagu Valgamaa KK võistkonnast. Veteranide klassis osales kolm võistkonda, kus võidu noppis meeskond “Pikk” koosseisus Marko Zirk, Jüri Kiidron ja Alo Tragel.

Antsla vald tänab kõiki osavõtjaid, kes Hauka Laada melus natuke palli patsutasid ja oma tervisele pai tegid. Kohtumiseni!

AVO KIRSBAUM

Toomas Kall
komöödia kahest naisest
kahes vaatuses

KOMÖÖDIATEATER
Maailmaesietendus
naljapäeval, 1. aprillil 2025

ANNE PALUVER

HANNES VÖRNO

MULLE HUUMOR MEELDIB

26.09 RAPLA KULTUURIKESKUS

01.10 TARTU KARLOVA TEATER

02.10 RÕUGE RAHVAMAJA

03.10 LIHULA KULTUURIKESKUS

04.10 KÄRDLA KULTUURIKESKUS kl 17

05.10 PÄRNU ENDLA

08.10 TÜRİ KULTUURIKESKUS

09.10 ARAVETE KULTUURIMAJA

11.10 RAKVERE TEATER

14.10 VILJANDI UGALA

15.10 ANTSLA KULTUURIKESKUS

16.10 VÖNNU RAHVAMAJA

22.10 SALME RAHVAMAJA

23.10 PÄRSAMA RAHVAMAJA

24.10 TAPA KULTUURIKODA

27.10 KEILA KULTUURIKESKUS

29.10 PÕLTSAMAA KULTUURIKESKUS

30.10 JÕHVI KONTSERDIMAJA

31.10 MURASTE KOOL

01.11 HAGERI RAHVAMAJA

05.11 TALLINN MERE KULTUURIKESKUS

06.11 HAAPSALU KULTUURIKESKUS

10.11 VÕRU KANNEL

11.11 JÕGEVA KULTUURIKESKUS

12.11 KOSE KULTUURIKESKUS

16.11 VÄIKE-MAARJA SELTSIMAJA kl 16

17.11 OTEPÄÄ KULTUURIKESKUS

18.11 TARTU KARLOVA TEATER

19.11 PÕLVA KULTUURIKESKUS

20.11 SUURE-JAANI KOOLIMAJA

Algus kell 19

Piletid: Piletilevi, Piletimaailm, kohapealt. Soodushind: pensionärid, tudengid, õpilased

1. SEPTEMBRIL
KELL 17:30

TARKUSEPÄEVA
JOOKS

LEPISTU KOOL - TSOORU RAHVAMAJA

Osale joostes, kõndides või jalgrattaga sõites. Info tel 52534682 Krista

AASTA VÄEKAIM FILM - NAINES VS MERI

ROOTSI
TORPEEDO

REŽISSÖÖR
FRIDA KEMPF

KINO
TSOORU RAHVAMAJA 26.august 19.00
ANTSLA KULTUURIKESKUS 27.august 18.00

sooduspilet 5 €
täispilet 6 €

VUNKI MANO!

10.–11. oktoober Võrus

**ESITA OMA IDEE
VUNKI MANO!
LOOMETALGUTELE!**

Ideede esitamise tähtaeg on 5. september

Mõrgotami luuun Lõvvämi välipõõsu Teemi är

www.vunkimano.ee

H&K

OÜ H&K- SINU PARTNER
METS- JA ALATEHNIKA
HOOLDUSES

MEIE TEENUSED

- Saagide, trimmerite, niidukite ja muude alaseadmete hooldus ja remont
- Õlide ja filtrite vahetus
- Teritus ja hooldus
- Vajadusel meelepoolsne transport töökotta ja tagasi
- Viipemakse võimalus

VÕTA ÜHENDUST

TEHNIKA VASTUVÕTT
EELNEVAL KOKKULEPEL

Vastse-Kubija talu, Uhtjärve küla,
Antsla vald

5806 9541 ja 5332 2151

TALUTURG

Antsla turuplatsil **IGAL LAUPÄEVAL** alates kl 9.00

14.09 kell 9–15 sügiskuu laat Antsla turuplatsil. Tel 5661 8707

Antsla Valla Leht

HEA VAABINA KÜLA ELANIK!

Ootame sind
30. augustil 18.00

Vaabina parki

**Vaabina
muinastulede öö
pikalauapeole**

MTÜ Vaabina Elab poolt olemas kuum tee ja mulgipuder.
Pikale lauale võib igaüks head-paremat tuua.

INFO: 53490602, 53451484, 55648348

Tervisekassa ja ERGO kutsuvad:

**Joonistusvõistlus
lasteaedadele**

"KUIDAS ELAVAD HAIGUSED MEIE ÜMBER?"

Tähtaeg: 15. oktoober

Lasteaiarühm osaleb tiimina.
Peauhind:
Lasteaiale tulevad külla Piip ja Tuut.

Auhinnad paneb välja ERGO kindlustus.
Lisainfo: tervisekassa.ee/joonistame

TERVISEKASSA ERGO

Antsla Valla Leht

**Siin võinuks olla
sinu reklaam**

Kirjuta oma soovist aadressile
vallaleht@antsla.ee

Tantsuklubi Maarja

Ootab kõiki lapsi ja noori
alates 7. eluaastast võistlustantsu trenni!
Pole tähtis, kas oled juba tantsinud või alles hakkad õppima – kõik on teretulnud.

Start: 09. septembril kell 16.00
Asukoht: Võru Kreutzwaldi kooli aula
Rohkem infot: reno.olle@gmail.com / +372 518 3760

Sära Igal Sammul

Jäätiseauto Antsla vallas!

Meie juurest leiad mitte ainult kõige maitsevamad ja huvitavamad jäätised, vaid ka laia valiku külmutatud tooteid – kala, pelmeenid, pitsad, ja palju muud! Kõik parimate hindadega! Tule ja osta kvaliteetseid tooteid meie müügikohtades.

www.jaatisauto.ee

16.40 – 16.55 Aia 8, Kobela
17.00 – 18.15 Konsumi vastas, Antsla

Igal reedel!

KUULUTUSED

- Ostan metsa- ja põllumaad. Tel 5527 322.
- Ehitiste seadustamine, kasutus- ja ehitusload ja muud teenused. Kirjutage või helistage. E-post coreteloy@gmail.com, tel 581 2386.

**MÜÜA LÕHUTUD
KÜTTEPUID**

Erinevad mõõdud,
hinnad alates 60 eurot
ruumimeeter.

Antsla valla piires
transport tasuta.
Tel 555 188 38

Müüa küttepuud
erinevas mõõdus.

Helista 53440633
ja toome kohale.

HIND alates
55 € rm.

Väljaandja:

Antsla Vallavalitsus, F.R. Kreutzwaldi 1,
Antsla linn 66403 Antsla vald
tel 785 5164, vald@antsla.ee

Toimetaja:

Kalev Joab, kalev@antsla.ee

Küljendus:

MK Meedia OÜ,
info@mkmeedia.ee

Trükk:
Printall

Tiraaž:
1915

Kohalettoimetamine:
Omniva

Kaastööd palume saata 15. septembriks e-maili aadressile vallaleht@antsla.ee